

บันทึก

เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี
พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีคำสั่งลงโทษกำหนดให้ตัดเงินเดือนภายหลังวันที่
พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ

กรมการผังเมือง ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๑/๘๖๖ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมการผังเมืองได้มีคำสั่งที่ ๔๙๓/๒๕๓๙ เรื่อง ลงโทษตัดเงินเดือน ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๓๙ ลงโทษตัดเงินเดือนข้าราชการในสังกัด (นายสติ พลเยี่ยม) ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๓๙ เป็นต้นไป เนื่องจากได้กระทำความผิดวินัยในกรณีเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๙-๒๐ เมษายน ๒๕๓๙ เป็นเวลา ๑๒ วัน (วันที่ ๑๒-๑๕ และวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๓๙ เป็นวันหยุดราชการ) โดยไม่ลา และขออนุญาตไปต่างประเทศต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ และฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ สมควรได้รับโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน ต่อมาได้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นต้นไป ซึ่งตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินดังกล่าวกำหนดว่า “ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัย ในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้นๆ” กรมการผังเมืองจึงขอหารือว่า ข้าราชการผู้ถูกลงโทษทางวินัยดังกล่าวจะอยู่ในเกณฑ์ได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ เพราะเหตุใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการผังเมือง) และผู้แทนสำนักงานกฤษฎีกา (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและสำนักงาน ก.พ.) แล้ว ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการผังเมือง) ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่าเหตุที่ในคำสั่งกำหนดให้ตัดเงินเดือนตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๓๙ เป็นต้นไป เนื่องจากปฏิบัติตามตัวอย่างคำสั่งทำระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๙

โดยที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิ

พลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ตราขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้มีการล้างมลทินแก่ผู้ต้องโทษซึ่งได้พ้นโทษไปแล้ว ผู้ถูกลงโทษทางวินัยซึ่งได้รับการลงโทษไปแล้ว^๑ ซึ่งในการล้างมลทินให้แก่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยนั้นมาตรา ๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้ล้างมลทินแก่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๙ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้นๆ และมาตรา ๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้พระราชบัญญัติมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น การที่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยจะได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัตินี้ จึงต้องเข้าเงื่อนไขสองประการ กล่าวคือ (๑) ต้องเป็นกรณีที่กระทำความผิดก่อนหรือในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๙ และ (๒) ได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๙ อันเป็นวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ จะขาดเงื่อนไขประการใดประการหนึ่งไปไม่ได้

ตามข้อหาหรือของกรรมการผังเมือง ปรากฏว่าผู้ถูกลงโทษทางวินัยได้กระทำผิดระหว่างวันที่ ๙-๒๐ เมษายน ๒๕๓๙ กรณีจึงเข้าเงื่อนไขประการที่หนึ่ง กล่าวคือ กระทำผิดก่อนวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๙ แต่สำหรับเงื่อนไขประการที่สองที่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยต้องได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับนั้น ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่าคำสั่งกรรมการผังเมืองลงโทษตัดเงินเดือนในกรณีนี้สั่ง ณ วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๓๙ อันเป็นวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ มีผลใช้บังคับ แต่ในคำสั่งดังกล่าวกำหนดให้ตัดเงินเดือนตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๓๙ เป็นต้นไป จึงมีปัญหาว่า กรณีจะถือว่าผู้ถูกลงโทษทางวินัยได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ มีผลใช้บังคับหรือไม่

^๑หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙ อันเป็นมหามงคลกาลอันสำคัญยิ่ง เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ และให้เกิดความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชในมหามงคลกาลนี้ สมควรมีการล้างมลทินให้แก่ผู้ต้องโทษในกรณีความผิดต่างๆ ซึ่งได้พ้นโทษไปแล้ว และผู้ถูกลงโทษทางวินัยของกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจต่างๆ ซึ่งได้รับการลงโทษทางวินัยไปแล้ว และสมควรให้ผู้ถูกลงโทษออกจากราชการอันมิใช่เป็นการลงโทษทางวินัยก่อนหรือในวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙ และบรรดาผู้ถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีกระทำผิดวินัย ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาสั่งยุติเรื่องหรืองดโทษก่อนหรือในวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ผู้นั้นไม่ต้องถูกพิจารณาเพิ่มโทษหรือถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้นๆ ต่อไปด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^๒ มาตรา ๕ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้นๆ

^๓ มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๓๗ ก ๑๐ กันยายน ๒๕๓๙)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เห็นว่า การที่จะถือว่าผู้ถูกลงโทษทางวินัยได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับนั้น ต้องเป็นกรณีที่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยได้รับโทษทางวินัยตามผลของคำสั่งไปก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับแล้ว โดยไม่ต้องคำนึงว่าการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยจะสั่งเมื่อใด ดังนั้น ตามข้อหาหรือของกรมการผังเมือง แม้ว่าการออกคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนจะสั่งก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ แต่เมื่อคำสั่งดังกล่าวได้กำหนดให้ลงโทษตัดเงินเดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๓๙ เป็นต้นไป จึงต้องถือว่า ณ วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๙ ผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีนี้ยังไม่ได้รับโทษตัดเงินเดือนแต่อย่างใด กรณีจึงไม่เข้าเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕^๔ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ถูกลงโทษทางวินัยตามข้อหาเรื่องนี้จึงไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับการล้างมลทิน

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๔๐

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒), ข้างต้น